

R O M Â N I A

CURTEA DE APEL CRAIOVA
Craiova, str. C.Brâncuși, nr. 5A, jud.Dolj
SECȚIA LITIGII DE MUNCĂ ȘI ASIGURĂRI SOCIALE

Dosar nr.

ÎNCHEIERE

Ședința publică de la 20 Aprilie 2022

Completul compus din:

PREȘEDINTE.....

Judecător.....

Grefier.....

Ședința publică din data de 20 aprilie 2022

Apelant pârât:

Intimat reclamant:

Obiectul cererii: contestație decizie de pensionare

Stadiul judecății: apel.

Procedura de citare legal îndeplinită.

Instanța pune în discuție admisibilitatea sesizării Î.C.C.J. în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile referitoare la interpretarea dispozițiilor art.158 alin.6 și 7 din Legea nr.263/2010, în sensul dacă aceste dispoziții se aplică și în situația în care încadrarea persoanelor în grupele I și II de muncă se atestă prin mențiunile din carnetul de muncă.

S-a pus în discuție și suspendarea cauzei, în baza art. 520 alin. 2 Cod procedură civilă.

Avocat reprezentându-l pe intimatul contestator, având cuvântul, a lăsat la aprecierea instanței.

După deliberare,

C U R T E A

Analizând lucrările dosarului,

I.

Constată admisibilitatea sesizării, în conformitate cu prevederile art. 519 Cod procedură civilă, motivat de faptul că:

Soluționarea litigiului, în raport de motivele invocate de către ambele părți, atât prin deciziile contestate, cât și prin cererile formulate la prima instanță, precum și prin argumentele expuse în apel, depinde de rezolvarea următoarei probleme de drept: Dacă dispozițiile art. 158 alin. 6 și 7 din L. 263/2010, privind sistemul unitar de pensii publice, se aplică și în situația în care dovada vechimii în muncă în grupele de muncă se realizează în condițiile art. 3¹ din lege cu carnetul de muncă.

Dacă verificarea caracterului incorect sau incomplet al înregistrării în carnetul de muncă în sensul art. 158 alin. 3¹ din lege presupune și verificarea legalității încadrării activității în grupele I și/sau II de muncă în sensul art. 158, alin. 6 și 7 din L. 263/2010 privind sistemul unitar de pensii publice.

Problema de drept care face obiectul sesizării este nouă, asupra acestei probleme Înalta Curte de Casație și Justiție nu a statuat și nici nu face obiectul unui recurs în interesul legii în curs de soluționare, instanțele pronunțându-se diferit cu privire la aceasta.

II.

Expunerea succintă a procesului.

Prin acțiunea înregistrată pe rolul Tribunalului Gorj – Secția Conflicte de Muncă și Asigurări Sociale la data de 14.10.2020, sub nr., reclamatul a chemat în judecată pârâta, solicitând instanței ca prin hotărârea ce va pronunța, să dispună anularea deciziilor nr. /04.09.2020, nr. /04.09.2020 și nr. /10.09.2020 obligarea Casei Județene de Pensii să

valorifice în grupa I de muncă, în procent de 100%, perioadele 19.09.1978-18.10.1978 și 28.03.1980-01.04.2001, în conformitate cu înscrierile din carnetul de muncă, poziția 54. așa cum au fost reținute prin decizia nr. /14.05.2020, emisă de CJP..., precum și reluarea plății pensiei începând cu data de 01.06.2010 și exonerarea sa de la plata debitului în cuantum de 6150 lei, reprezentând pensia încasată pe perioada 01.06.2020- 31.08.2020.

Prin sentința civilă nr. /21.01.2021, pronunțată de Tribunalul Gorj, s-a admis contestația, s-au anulat deciziile nr. /04.09.2020, nr. /04.09.2020 și nr. /10.09.2020 și a fost obligată pârâta Casa Județeană de Pensii să emită o nouă decizie de pensionare cu valorificarea stagiului de cotizare din perioada 19.09.1978-18.10.1978 și din perioada 28.03.1980-01.04.2001 potrivit mențiunilor din carnetul de muncă, pozițiile 19-20 și a perioadei 16.07.1999-01.04.2001, ca fiind stagiul de cotizare realizat în grupa a I de muncă în procent de 100%, drepturile de pensionare urmând a fi plătite începând cu data de 01.06.2020.

A fost exonerat reclamantul de plata debitului de 6150 lei stabilit prin decizia nr. 209495/10.09.2020.

A fost obligată pârâta să plătească reclamantului suma de 700 lei cu titlu de cheltuieli de judecată.

Pentru a hotărî astfel, instanța de fond a reținut următoarele:

Prin decizia nr. 222581 emisă la data de 8 iulie 2014 emisă de Casa Județeană de Pensii, reclamantul a fost înscris la pensie pentru limită de vârstă.

Prin cererea înregistrată sub nr. /17.02.2020, reclamantul a cerut transferul dosarului de pensionare de la Casa Județeană de Pensii, la Casa Județeană de Pensii

În urma primirii dosarului, Casa Județeană de Pensii ... a emis decizia nr. /14.05.2020, prin care i-a solicitat reclamantului să prezinte documente verificabile care au stat la baza încadrării în grupa superioară de muncă. Reclamantul a depus adeverința internă /12.12.2007, state de plată, anexa H a contractului colectiv de muncă valabil în anul 2000, precizând că activitatea sa se regăsește la poziția 58.

Cu adresa nr. /26.06.2020, pârâta i-a comunicat reclamantului că din documentele depuse nu rezultă că a desfășurat activitate în grupă superioară de muncă și că va proceda la revizuirea dosarului de pensionare.

Ca atare, la data de 4.09.2020 a emis decizia nr. de revizuire a deciziei nr. /14.05.2020 prin care a respins cererea de acordare a pensiei pentru limită de vârstă, cu motivarea că nu sunt îndeplinite prevederile art. 52 din Legea nr. 263/2010 privind vârsta standard de pensionare. S-a arătat că nu s-a mai valorificat grupa superioară de muncă, deoarece nu s-au depus documente verificabile din care să rezulte încadrarea în grupa I de muncă.

De asemenea, a fost emisă decizia nr. /04.09.2020, prin care s-a dispus încetarea plății pensiei reclamantului începând cu data de 1 iunie 2020, în baza art. 113 alin. 1 din Legea nr. 263/2010, iar la data de 10.09.2020, a fost emisă și decizia nr. privind recuperarea sumelor încasate necuvenit cu titlu de prestații de asigurări sociale/alte drepturi prevăzute de legi speciale, prin care s-a constituit în sarcina reclamantului debitul de 6150 lei, reprezentând suma încasată necuvenit pe perioada 01.06.2020-31.08.2020.

Toate aceste decizii au fost contestate de reclamant la instanța de judecată competentă.

În esență, a arătat că emiterea deciziilor contestate a fost determinată de nevalorificarea în grupa I de muncă a perioadelor 19.09.1978-18.10.1978 și 28.03.1980-01.04.2001, reclamantul susținând că aceste perioade trebuiau valorificate în grupa I de muncă, potrivit înscrierilor din carnetul de muncă.

Pe de altă parte, pârâta consideră că prin meseria avută, aceea de rectificator, reclamantul nu putea executa activitățile prevăzute în Ordinul 50/1990, anexa nr. 1, punctul 30 și că în acest sens nu au fost depuse documente verificabile, potrivit art. 158 alin. 5 din Legea nr. 263/2010.

Instanța a observat însă că la poziția 54 din carnetul de muncă al reclamantului este menționat că „în perioada 19.09.1978-18.10.1978 și perioada 28.03.1980-01.04.2001 a lucrat la fabricarea munițiilor unde a executat elementele din plumb ale acestora. Activitatea prestată

de prelucrare a plumbului de puritate 99% se încadrează în grupa I de muncă în procent de 100%, conform Ordinului nr. 50/1990, anexa nr. 1 punctul 30.”

Instanța a reținut dispozițiile prevăzute la punctul 30, anexa nr. 1 din Ordinul 50/1990.

Faptul că reclamantul a lucrat la prelucrarea plumbului de puritate 99% rezultă și din adeverința nr. 10411/12.12.2007.

Tribunalul a invocat prevederile art. 1 alin. (1) din Decretul nr. 92/1976, potrivit cu care carnetul de muncă este actul oficial prin care se dovedește vechimea în muncă, vechimea neîntreruptă în muncă, vechimea neîntreruptă în aceeași unitate, vechimea în funcție, meserie sau specialitate, timpul lucrat în locuri de muncă cu condiții deosebite, retribuiția tarifară de încadrare și alte drepturi ce se includ în aceasta.

Au fost reținute și dispozițiile art. 158 alin. (3¹) din Legea nr. 263/2010, potrivit cu care dovada vechimii în muncă în grupa I și/sau a II-a de muncă realizată anterior datei de 1 aprilie 2001 se face cu carnetul de muncă întocmit cu respectarea prevederilor Decretului nr. 92/1976 privind carnetul de muncă.

Doar în situația în care în care perioadele de vechime în muncă realizate în grupa I și/sau a II-a de muncă nu sunt înregistrate în carnetul de muncă sau înregistrarea acestor perioade este efectuată incorect ori incomplet, dovada acestora se poate face cu adeverințe eliberate de către angajatori sau deținătorii legali de arhive, potrivit art. 158 alin. 3².

Or, reclamantul avea înregistrate în carnetul de muncă perioadele lucrate în grupa I de muncă, devenind astfel aplicabile dispozițiile art. 158 alin. (3¹) din Legea nr. 263/2010.

În consecință, a fost admisă contestația.

Prin încheierea din data de 02.12.2021, pronunțată de Tribunalul Gorj, a fost admisă cererea de îndreptare a erorii materiale formulată de contestator, cu privire la sentința civilă nr...../21.01.2021 pronunțată de Tribunalul Gorj, Secția Conflicte de Muncă și Asigurări Sociale, în dosarul civil nr.....

Instanța a îndreptat eroarea materială strecurată în dispozitivul sentinței civile nr...../21.01.2021, în dosarul nr....., de Tribunalul Gorj - Secția Conflicte de Muncă și Asigurări Sociale, în sensul că se va menționa corect: „Obligă pârâta Casa Județeană de Pensii să emită o nouă decizie de pensionare cu valorificarea stagiului de cotizare din perioada 19.09.1978-18.10.1978 și din perioada 28.03.1980-01.04.2001 potrivit mențiunilor din carnetul de muncă, poziția 54 ca fiind stagiul de cotizare realizat în grupa a I de muncă în procent de 100%, drepturile de pensionare urmând a fi plătite începând cu data de 01.06.2020,” în loc de „Obligă pârâta Casa Județeană de Pensii să emită o nouă decizie de pensionare cu valorificarea stagiului de cotizare din perioada 19.09.1978-18.10.1978 și din perioada 28.03.1980-01.04.2001 potrivit mențiunilor din carnetul de muncă, pozițiile 19-20 și a perioadei 16.07.1999-01.04.2001, ca fiind stagiul de cotizare realizat în grupa I de muncă în procent de 100%, drepturile de pensionare urmând a fi plătite începând cu data de 01.06.2020”, cum din eroare s-a menționat.

Împotriva sentinței, în termen legal, a declarat apel pârâta, susținând următoarele:

Având în vedere ca petentul nu a depus cele solicitate, CJP, în temeiul art.107, alin 1 din Legea 263/2010, a procedat la revizuirea deciziei nr...../14.05.2020 sub aspectul nevalorificării perioadelor 19.09.1978-18.10.1978, 28.03.1980-01.04.2001 în grupa I de munca. Această revizuire a generat emiterea deciziei nr. /4.09.2020 prin care a fost respinsă cererea de înscriere la pensie pentru limita de vârstă, decizia nr. /4.09.2020 prin care a încetat plata pensiei pentru limita de vârstă și decizia nr...../10.09.2020 privind recuperarea sumelor încasate necuvenit cu titlu de prestații sociale. Prin aceasta ultima decizie a fost constituit un debit în suma de 6150 lei, pe perioada 01.06.2020-31.08.2020, ca urmare a nevalorificării grupei superioare de munca.

CJPnu a valorificat aceste perioade în grupa I de munca având în vedere meseria avută de petent, aceea de rectificator și temeiul legal invocat, respectiv Ordinul 50/1990, anexa 1, punctul 30.

S-a invocat faptul că prin meseria avută, petentul nu executa activitățile prevăzute mai sus, activități care sunt specifice personalului care lucrează în pirotehnie.

Având în vedere această neconcordanță între temeiul legal invocat și meseria avută de petent, era necesar ca petentul să depună documente verificabile din perioadele în discuție, care să confirme faptul că și-a desfășurat activitatea în condițiile prevăzute de punctul 30, anexa 1 din Ordinul 50/1990.

Apelanta a invocat, în susținerea motivelor de apel, prevederile art. 158 alin(5) din Legea 263/2010.

Astfel, adeverințele care atestă activitatea lucrată în grupa I sau II de muncă, pot fi cenzurate de casa de pensii, întrucât, potrivit dispozițiilor Legii 263/2010, la stabilirea pensiilor trebuie să verifice dacă sunt îndeplinite condițiile legale pentru acordarea pensiei, aceasta implicând și verificarea legalității înscrisurilor doveditoare depuse la dosarul de pensie.

Intimatul reclamant a depus la dosarul cauzei întâmpinare, prin care a solicitat respingerea apelului ca nefondat și menținerea ca temeinică și legală a sentinței instanței de fond.

Printre alte motive privind situația de fapt, intimatul a arătat că „nu se impune prezentarea altor documente justificative, deoarece încadrarea mea în grupa superioară de muncă este consemnată în carnetul de muncă, iar dispozițiile legale în materie fac referire la necesitatea prezentării, la cererea CJP, a acestor documente, doar în situația în care încadrarea în grupa superioară de muncă nu este consemnată în carnetul de muncă și există suspiciuni privind legalitatea încadrării în grupele superioare de muncă atestate prin adeverințele eliberate în acest sens de angajatori sau deținătorii legali de arhive.”

Obiectul litigiului:

Contestație împotriva deciziilor emise de către Casa Județeană de Pensii, în ceea ce privește valorificarea grupei de muncă la stabilirea drepturilor de pensie, grupă de muncă atestată în carnetul de muncă.

II.

Punctul de vedere al părților cu privire la dezlegarea problemei de drept:

Părțile nu au formulat opinii cu privire la aceste chestiuni.

IV.

Punctul de vedere motivat al completului de judecată:

1. Redarea normei de drept interne ce urmează a fi supusă dezlegării Înaltei Curți de Casație și Justiție:

Dispozițiile art. 158 din L. nr. 263/2010 privind sistemul unitar de pensii publice, astfel cum au fost completate prin L. nr. 172/2016 pentru completarea art. 158 din Legea nr. 263/2010 privind sistemul unitar de pensii publice:

Art. 158 (3¹) Dovada vechimii în muncă în grupa I și/sau a II-a de muncă realizată anterior datei de 1 aprilie 2001 se face cu carnetul de muncă întocmit cu respectarea prevederilor Decretului nr. 92/1976 privind carnetul de muncă.

(3²) În situația în care perioadele de vechime în muncă realizate în grupa I și/sau a II-a de muncă nu sunt înregistrate în carnetul de muncă sau înregistrarea acestor perioade este efectuată incorect ori incomplet, dovada acestora se poate face cu adeverințe eliberate de către angajatori sau deținătorii legali de arhive.

(4) Adeverințele care atestă încadrarea persoanelor în fostele grupe I și/sau a II-a de muncă sunt valorificate numai în situația în care au fost emise conform legii, pe baza documentelor verificabile întocmite anterior datei de 1 aprilie 2001.

(5) Prin documente verificabile se înțelege: actul administrativ de nominalizare a persoanelor încadrate în grupe superioare de muncă sau, în lipsa acestuia, actul administrativ privind încadrarea locurilor de muncă/activităților/categoriilor profesionale în grupe superioare de muncă; contractul individual de muncă; contractul colectiv de muncă; decizii interne; act administrativ de modificare a locului de muncă sau a sarcinilor de serviciu; extras din statele de plată din care să rezulte secția/atelierul/locul de muncă, precum și orice alte documente justificative.

(6) În situația în care există suspiciuni cu privire la legalitatea încadrării activității în grupele I și/sau a II-a de muncă, angajatorii sau orice alți deținători legali de arhive sunt obligați să pună la dispoziția Casei Naționale de Pensii Publice și/sau a caselor teritoriale de pensii, după caz, la solicitarea acestora, documentele întocmite anterior datei de 1 aprilie 2001 pe baza cărora s-au eliberat adeverințele care atestă încadrarea persoanelor în fostele grupe I și/sau a II-a de muncă, în vederea verificării respectării legislației în domeniu.

(7) În situația în care, ca urmare a verificărilor prevăzute la alin. (6), se constată încălcări ale legislației privind încadrarea în grupe superioare de muncă sau nu sunt prezentate documentele care au stat la baza eliberării adeverințelor, perioadele respective sunt valorificate ca vechime în muncă/stagiu de cotizare în condiții normale de muncă.

2. Redarea oricăror altor norme de drept apreciate a fi relevante pentru analiză:

D-L. nr. 68/1990 pentru înlăturarea unor inechități în salarizarea personalului:

Art. 2 - Personalul de la locurile de muncă și activitățile care, potrivit reglementărilor existente pînă în anul 1969 și după aceea, erau prevăzute să fie încadrate în grupele I sau II de muncă beneficiază de acest drept pe întreaga perioadă cît au lucrat la locurile de muncă și activitățile respective.

Locurile de muncă și activitățile care se încadrează în grupele I și II de muncă, potrivit prevederilor prezentului articol, vor fi precizate, la propunerea ministerelor, de Ministerul Muncii și Ocrotirilor Sociale, Ministerul Sănătății și Comisia Națională pentru Protecția Muncii, în termen de 30 de zile de la data emiterii prezentului decret-lege.

ORDIN nr. 50/1990 pentru precizarea locurilor de muncă, activităților și categoriilor profesionale cu condiții deosebite care se încadrează în grupele I și II de muncă în vederea pensionării:

1. În grupa I de muncă se încadrează locurile de muncă, activitățile și categoriile profesionale cuprinse în anexa nr. 1.

2. În grupa II de muncă se încadrează locurile de muncă, activitățile și categoriile profesionale cuprinse în anexa nr. 2.

3. Beneficiază de încadrarea în grupele I și II de muncă, potrivit celor menționate, fără limitarea numărului, personalul care este în activitate: muncitori, ingineri, subingineri, maiștri, tehnicieni, personal de întreținere și reparații, controlori tehnici de calitate, precum și alte categorii de personal care lucrează efectiv la locurile de muncă și activitățile prevăzute în anexele nr. 1 și 2.

Beneficiază, de asemenea, de aceleași drepturi personalul muncitor din construcții-montaj sau din alte activități, care realizează lucrări de extinderi, modernizări sau reparații ale capacităților de producție și care își desfășoară activitatea în aceleași condiții cu personalul beneficiarului încadrat în grupele I și II de muncă.

6. Nominalizarea persoanelor care se încadrează în grupele I și II de muncă se face de către conducerea unităților împreună cu sindicatele libere din unități, ținându-se seama de condițiile deosebite de muncă concrete în care își desfășoară activitatea persoanele respective (nivelul noxelor existente, condiții nefavorabile de microclimat, suprasolicitare fizică sau nervoasă, risc deosebit de explozie, iradiere sau infectare etc.).

15. Dovedirea perioadelor de activitate desfășurate în locurile de muncă și activitățile ce se încadrează în grupele I și II de muncă în vederea pensionării se face pe baza înregistrării acestora în carnetul de muncă conform metodologiei de completare a acestuia stabilite de Ministerul Muncii și Ocrotirilor Sociale.

Totodată, ținând seama de prevederile art. 2 și 3 din Decretul-lege nr. 68/1990, unitățile au obligația să analizeze și să precizeze, în termen de 30 de zile de la data aprobării prezentului ordin, pe baza documentelor existente în unitate, situația încadrării personalului în grupele I și II de muncă începând cu 18.03.1969 și pînă în prezent.

D. nr. 92/1976 privind carnetul de muncă:

Art. 11 - (1) Datele privind activitatea depusă pe baza unui contract de muncă se înscriu în carnetul de muncă, așa cum acestea rezultă din contract sau din actele originale eliberate de unități pe baza scriptelor pe care le dețin.

(2) Actele pe baza cărora se fac înscrieri în carnet, privind activitatea desfășurată, vor cuprinde: denumirea unității și perioada în care s-a lucrat, cu indicarea datei de începere și de încetare a raportului de muncă, precum și precizarea modului de încadrare - pe durată nedeterminată sau determinată, prin transfer în interesul serviciului sau la cerere -, în toate cazurile cu menționarea temeiurilor legale pe baza cărora a avut loc încadrarea, modificarea sau încetarea contractului de muncă; de asemenea, în acte se vor menționa și funcția, meseria sau specialitatea exercitată, retribuirea tarifară de încadrare, precum și alte drepturi ce se includ în aceasta și, după caz, locurile de muncă cu condiții deosebite care dau dreptul la încadrarea în grupele I și II de muncă la pensie.

(3) Actele vor purta număr, data eliberării, ștampila unității, precum și semnătura celui care angajează unitatea sau a persoanei delegate în acest sens de conducerea unității.

Art. 13 - (1) Actele originale pe baza cărora se fac înscrieri în carnetul de muncă vor fi verificate, în ce privește îndeplinirea condițiilor legale de valabilitate - înainte de înscrierea în carnetul de muncă - și vizate de către jurisconsultul care asigură asistența juridică a unității sau de o altă persoană cu pregătire corespunzătoare, delegată pentru aceasta de conducerea unității. Actele originale de studii și calificare, certificatele de stare civilă și livretul militar nu se vizează.

(2) Actele originale în baza cărora s-au făcut înscrierile în carnetul de muncă se restituie titularului. Copiile ce se fac de pe aceste acte, certificate pentru conformitate cu originalul și vizate, se păstrează de unitate. De pe certificatele de stare civilă nu se fac copii.

Ordinul nr. 136/1976 pentru aprobarea metodologiei de întocmire, completare, păstrare și evidență a carnetului de muncă:

I. Cu privire la înscrierile ce se vor face la capitolele din carnetul de muncă se stabilesc următoarele:

d) Evidențierea perioadelor ce se încadrează în grupele I și II pentru pensie se face cu precizarea locului de muncă, a grupei de muncă și a punctului din tabelul anexă la ordinul ministrului muncii și ministrului sănătății, la care figurează acest loc și cu precizarea timpului cât cel în cauză se află în această situație, în raport cu programul de lucru. Când se produc schimbări ale locului de muncă, în cadrul aceleiași grupe sau de la o grupă de muncă la alta, se fac înscrieri corespunzătoare situației nou create.

Atunci când activitatea titularului carnetului de muncă nu se mai încadrează în grupele I și II de muncă, la coloana 3 se va înregistra "încetat încadrarea în grupa", menționându-se la celelalte coloane datele necesare.

După efectuarea acestei înregistrări, pe rândul imediat următor din carnetul de muncă se precizează timpul cât s-a lucrat în grupa I și II de muncă în vederea pensionării, în raport cu programul zilnic, săptămânal sau lunar de lucru, folosindu-se întreg spațiul de la coloana 3 la coloana 7 inclusiv, astfel: "În perioada de la până la a lucrat în grupa (I sau II de muncă) poziția nr. din anexa la Ordinul nr. din al ministrului muncii și ministrului sănătății, în total ani luni zile (repetându-se și în litere).

3. Prezentarea jurisprudenței proprii instanței:

Într-o opinie (dosar nr. 5269/95/2017, Curtea de Apel Craiova, decizia nr. 1671/2018, ce se va atașa în integralitate la prezenta sesizare) s-a arătat că:

„Este nefondată susținerea apelantelor în sensul că grupa I de muncă nu trebuia valorificată, până la depunerea documentelor verificabile care dovedesc desfășurarea activității în sectorul pirotehnic. În susținerea acestui punct de vedere, se invocă în apel dispozițiile Legii nr. 172/2016, care, în opina apelantelor, ar justifica refuzul de valorificare a mențiunilor din carnetul de muncă.

Este însă de observat faptul că prima instanță a dispus valorificarea mențiunilor de la poz. 58 din carnetul de muncă, valorificare ce are la bază dispozițiile art. 158 alin. 3¹ din Legea

nr. 263/2010, potrivit căruia „dovada vechimii în muncă în grupa I și/sau a II-a de muncă realizată anterior datei de 1 aprilie 2001 se face cu carnetul de muncă întocmit cu respectarea prevederilor Decretului nr. 92/1976 privind carnetul de muncă”.

Sunt nelegale susținerile apelantelor privind aplicarea dispozițiilor art. 158 alin. 5 din Legea nr. 263/2010. Din examinarea coroborată a dispozițiilor art. 158 din Legea nr. 263/2010 astfel cum au fost modificate și completate prin Legea nr. 172/2016, rezultă că legiuitorul a reglementat detaliat modalitatea în care se face dovada încadrării în grupele I și a II-a de muncă, instituind, ca regulă, la alin. 3¹ faptul că dovada se face cu înregistrările din carnetul de muncă. Aceasta este și situația în cauza de față.

În situații de excepție, legiuitorul a reglementat posibilitatea de a dovedi încadrarea în grupe de muncă și cu adeverințe, textul care prevede această posibilitate fiind alineatul (3²), potrivit căruia: „În situația în care perioadele de vechime în muncă realizate în grupa I și/sau a II-a de muncă nu sunt înregistrate în carnetul de muncă sau înregistrarea acestor perioade este efectuată incorect ori incomplet, dovada acestora se poate face cu adeverințe eliberate de către angajatori sau deținătorii legali de arhive”.

Trei sunt ipotezele în care dovada încadrării în grupele I și a II-a de muncă se face cu adeverințe: dacă perioadele nu sunt înregistrate în carnetul de muncă, dacă înregistrarea acestor perioade este efectuată incorect ori incomplet. Situația contestatoarei nu se încadrează în niciuna dintre aceste ipoteze.

Instituind posibilitatea dovedirii cu adeverințe a grupelor de muncă, legiuitorul a reglementat detaliat condițiile de formă pe care aceste adeverințe ar trebui să le îndeplinească, aceste condiții, precum și dreptul caselor de pensii de a refuza valorificarea acestora fiind enunțate la alineatele 4-7 din art. 158 al Legii nr. 263/2010, astfel cum a fost modificat prin Legea nr. 172/2016.

Cum situația contestatoarei nu se încadrează în ipotezele prevăzute la art. 158 alin. 3², nici celelalte condiții de la alin. 4-7 nu i se aplică.”

Prin urmare, în această opinie, dispozițiile ce instituie în sarcina caselor de pensii obligațiile legale prevăzute la alin. 4-7, art. 158 din L. 263/2010 sunt aplicabile doar în situația menționată la alin. 3² al art. 158 din L. 263/2010, respectiv situația în care dovada perioadelor de vechime în muncă realizate în grupa I și/sau a II-a de muncă se face cu adeverințele emise în acest scop.

Într-o altă opinie, (dosar nr. 103/95/2021, Curtea de Apel Craiova, decizia nr. 96/2022, ce se va atașa în integralitate la prezenta sesizare) s-a arătat că:

„În consecință, în ceea ce privește mențiunile din carnetul de muncă, nu sunt respectate prevederile art. 158 (3¹) din L. 263/2010, potrivit cu care dovada vechimii în muncă în grupa I și/sau a II-a de muncă realizată se face cu carnetul de muncă întocmit cu respectarea prevederilor Decretului nr. 92/1976.

Prin urmare, mențiunile din carnetul de muncă se încadrează în ipoteza legală potrivit cu care înregistrarea acestor perioade este efectuată incorect ori incomplet.

În aceasta situație devin aplicabile prevederile art. 158 (3²) din L. 263/2010, potrivit cu care dovada se poate face cu adeverințe.

Aplicarea acestor dispoziții legale întocmai este necesară pentru a se stabili dacă cele certificate în carnetul de muncă sau în adeverințe sunt conforme cu situația legală a încadrării salariatului în grupa de muncă, conform procedurii prevăzute de O. 50/1990.

Casa de pensii, în aplicarea atribuțiilor art. 158(7) din L. 263/2010, respectiv atunci când, urmare a verificărilor efectuate, constată încălcări ale legislației privind încadrarea în grupe superioare de muncă sau nu sunt prezentate documentele care au stat la baza eliberării adeverințelor, a respins cererea de valorificare în grupa superioară de muncă, cu motivarea că nu se valorifică grupa de muncă până la prezentarea documentelor verificabile din care să rezulte încadrarea în grupa de muncă, precizând că meseriile avute de către contestatoare nu se încadrează în temeiul legal invocat.

În consecință, nu pot fi reținute argumentele contestatoarei că, în situația în care se face dovada perioadelor lucrate în grupa I de muncă cu carnetul de muncă, nu mai sunt incidente

dispozițiile art. 158 alin.6 din Legea nr. 263/2010, cu omiterea dispozițiilor art. 158 (3¹), care impun ca înscrierile în carnetul de muncă să fie realizate cu respectarea prevederilor Decretului nr. 92/1976 și ale dispozițiilor cuprinse în alin. (3²) care reglementează situația în care înregistrările sunt efectuate incorect ori incomplet.”

Prin urmare, potrivit acestei opinii, casele de pensii atunci când constată încălcări ale legislației privind încadrarea în grupe superioare de muncă sau nu sunt prezentate documentele verificabile care atestă efectuarea procedurilor de încadrare în grupele de muncă a solicitantului au posibilitatea aplicării dispozițiilor art. 158 alin. 6 și 7 din L. 263/2010 și în situația în care dovada încadrării în grupele de muncă se face cu carnetul de muncă.

4. *Prezentarea jurisprudenței naționale/a altor state/comunitară/a drepturilor omului apreciate a fi relevantă pentru dezlegarea problemei de drept supuse analizei:*

Nu a fost identificată.

5. *Punctul de vedere al completului de judecată asupra chestiunii de drept sesizate:*

În practică, casele de pensii investite cu soluționarea unor cereri de valorificare a vechimii în muncă în grupele de muncă, dovedită cu mențiunile din carnetul de muncă, au constatat fie că la baza mențiunilor din carnet nu există documente verificabile, mențiunile nefiind realizate potrivit înscrisurilor care atestă încadrarea în grupele de muncă a contestatorilor, fie că au existat încălcări ale legislației privind încadrarea în grupele de muncă a acestora, încadrările nefiind corespunzătoare actelor normative care reglementau locurile de muncă, activitățile, categoriile profesionale și nominalizarea persoanelor în grupele de muncă. În aceste situații au fost emise decizii prin care vechimea în muncă a fost valorificată potrivit dispozițiilor art. 158(7) din L. 263/2010, perioadele respective fiind valorificate ca vechime în muncă/stagiu de cotizare în condiții normale de muncă, sau au fost impuse obligații privind prezentarea documentelor verificabile.

Aceste decizii au fost contestate în instanțe, care, pornind de la modul de redactare al dispozițiilor art. 158 alin. 3¹ -7 din L. nr. 263/2010, s-au pronunțat în sensul celor două opinii mai sus menționate.

În esență, interpretarea acestor dispoziții a condus, pe de o parte, la opinia potrivit căreia existența mențiunilor în carnetul de muncă, înlătură obligația caselor de pensii de a efectua verificările prevăzute de dispozițiile art. 158 alin. 6 și 7 din L. 263/2010, ce sunt aplicabile doar în situația în care dovada se face cu adevăruri, iar, pe de altă parte, la opinia potrivit căreia această obligație revine caselor de pensii, ca o consecință a verificării caracterului incorect sau incomplet al înregistrării în carnetul de muncă în sensul art. 158 alin. 3¹ din lege.

Se apreciază că soluția cu privire la problema de drept este cea potrivit căreia dispozițiile art. 158 alin. 6 și 7 din L. 263/2010, privind sistemul unitar de pensii publice, se aplică și în situația în care dovada vechimii în muncă în grupele de muncă se realizează în condițiile art. 3¹ din lege, respectiv cu carnetul de muncă, în condițiile în care caracterul incorect sau incomplet al înregistrării în carnetul de muncă prevăzut de art. 158 alin. 3¹ din lege presupune chiar verificarea legalității încadrării activității în grupele I și/sau II de muncă în sensul art. 158, alin. 6 și 7 din L. 263/2010 privind sistemul unitar de pensii publice.

Astfel, prin dispozițiile D-L. nr. 68/1990 și a O. nr. 50/1990 au fost instituite în sarcina angajatorilor proceduri legale obligatorii privind stabilirea locurilor de muncă, activităților și categoriilor profesionale care se încadrează în grupele I și II de muncă, precum și proceduri privind nominalizarea persoanelor care se încadrează în aceste grupe.

Încadrarea în grupele de muncă se realiza prin raportare la locurile de muncă, activitățile și categoriile profesionale, precum și în condițiile expres prevăzute în actele normative emise în acest scop (O. nr. 50/1990, O. nr. 125/1990, HG. nr. 1223/1990, etc.).

Realizarea acestor proceduri se regăsește transpusă în documente încheiate la nivelul fiecărui angajator. Aceste documente, care reprezintă actele originale privind stabilirea locurilor de muncă, activităților, categoriilor profesionale și nominalizarea persoanelor care se încadrează în grupele I și II de muncă sunt denumite în L. 263/2010 documente verificabile.

Potrivit O. 50/1990, pct. 15. dovedirea perioadelor de activitate desfășurate în locurile de muncă și activitățile ce se încadrează în grupele I și II de muncă în vederea pensionării se

face pe baza înregistrării acestora în carnetul de muncă conform metodologiei de completare a acestuia stabilite de Ministerul Muncii și Ocrotirilor Sociale.

Potrivit dispozițiilor L. 263/2010, alin.(3¹), dovada vechimii în muncă în grupa I și/sau a II-a de muncă realizată anterior datei de 1 aprilie 2001 se face cu carnetul de muncă întocmit cu respectarea prevederilor Decretului nr. 92/1976 privind carnetul de muncă.

Prin urmare, dovada vechimii în muncă în grupele de muncă se face cu carnetul de muncă în condițiile în care acesta a fost întocmit cu respectarea prevederilor Decretului nr. 92/1976 privind carnetul de muncă și a metodologiei de completare a acestuia stabilite de Ministerul Muncii și Ocrotirilor Sociale.

În acest sens sunt relevante dispozițiile cuprinse în D. nr. 92/1976, art. 11 și 13, privind carnetul de muncă și O. nr. 136/1976, pct. I lit. d, pentru aprobarea metodologiei de întocmire, completare, păstrare și evidență a carnetului de muncă, mai sus citate, care reglementau conținutul mențiunilor și înscrisurile originale pe baza cărora se efectuat aceste mențiuni.

Prin L. nr. 172/2016 a fost completat art. 158 din Legea nr. 263/2010 privind sistemul unitar de pensii publice.

Potrivit acestor dispoziții, dovada vechimii în muncă în grupa I și/sau a II-a de muncă realizată anterior datei de 1 aprilie 2001 se face cu carnetul de muncă.

Acesta trebuie să fie întocmit cu respectarea prevederilor Decretului nr. 92/1976 privind carnetul de muncă.

Legiuitorul a reglementat și situația în care perioadele de vechime în muncă realizate în grupa I și/sau a II-a de muncă nu sunt înregistrate în carnetul de muncă sau înregistrarea acestor perioade este efectuată incorect ori incomplet, stabilind că dovada acestora se poate face cu adeverințe eliberate de către angajatori sau deținătorii legali de arhive.

Aceste adeverințe sunt valorificate numai în situația în care au fost emise conform legii, pe baza documentelor verificabile întocmite anterior datei de 1 aprilie 2001.

Totodată, legiuitorul a prevăzut faptul că în situația în care există suspiciuni cu privire la legalitatea încadrării activității în grupele I și/sau a II-a de muncă, angajatorii sau orice alți deținători legali de arhive sunt obligați să pună la dispoziția Casei Naționale de Pensii Publice și/sau a caselor teritoriale de pensii, după caz, la solicitarea acestora, documentele întocmite anterior datei de 1 aprilie 2001 pe baza cărora s-au eliberat adeverințele care atestă încadrarea persoanelor în fostele grupe I și/sau a II-a de muncă, în vederea verificării respectării legislației în domeniu.

În situația în care, ca urmare a verificărilor, se constată încălcări ale legislației privind încadrarea în grupe superioare de muncă sau nu sunt prezentate documentele care au stat la baza eliberării adeverințelor, perioadele respective sunt valorificate ca vechime în muncă/stagiu de cotizare în condiții normale de muncă.

În consecință, casele de pensii au obligația legală, ca în soluționarea cererilor de valorificare a perioadelor de vechime în muncă realizate în grupa I și/sau a II-a de muncă să verifice dacă înregistrarea acestor perioade în carnetul de muncă este efectuată corect și complet, respectiv dacă mențiunile au la bază documente verificabile întocmite anterior datei de 1 aprilie 2001 și dacă există încălcări ale legislației privind încadrarea în grupe superioare de muncă la nivelul angajatorului respectiv.

Aceste obligații legale, au fost instituite de către legiuitor în sarcina caselor de pensii, în virtutea rolului de instituție publică de interes național, care administrează sistemul public de pensii a CNPP, atât CNPP, cât și casele de pensii, având obligația administrării eficiente a patrimoniului sistemului public de pensii și asigurarea integrității acestuia, potrivit dispozițiilor art. 138 și 139 din L. 263/2010.

În situația în care mențiunile din carnetul de muncă sunt incorecte sau incomplete, pentru aceeași identitate de rațiune a textului legal, dispozițiile art. 158 alin. 6 și 7 din L. 263/2010, privind sistemul unitar de pensii publice, se aplică și în situația în care dovada vechimii în muncă în grupele de muncă se realizează în condițiile art. 3¹ din lege, cu carnetul de muncă.

Deși legea nu definește caracterul incorect sau incomplet al mențiunilor din carnetul de muncă, având în vedere scopul urmărit de către legiuitor prin reglementările cuprinse în întreg conținutul articolului 158 din lege, se poate trage concluzia că acesta vizează și legalitatea încadrării activității în grupele I și/sau II de muncă.

O interpretare contrară ar conduce la situația în care mențiunile din adeverințele întocmite pe baza documentelor verificabile vor fi supuse verificării legalității privind încadrarea în grupe superioare de muncă, în timp ce mențiunile din carnetele de muncă, efectuate tot potrivit documentelor verificabile, vor scăpa controlului de legalitate a acestora.

În temeiul art. 520 alin. 2 C.P.civ. cauza va fi suspendată până la pronunțarea hotărârii prealabile pentru dezlegarea chestiunii de drept.

PENTRU ACESTE MOTIVE
ÎN NUMELE LEGII,
H O T Ă R Ă Ș T E:

Sesizează, din oficiu, Înalta Curte de Casație și Justiție pentru dezlegarea următoarei chestiuni de drept: Dacă dispozițiile art. 158 alin. 6 și 7 din L. 263/2010, privind sistemul unitar de pensii publice, se aplică și în situația în care dovada vechimii în muncă în grupele de muncă se realizează în condițiile art. 158 alin. 3¹ din lege, cu carnetul de muncă.

Dacă verificarea caracterului incorect sau incomplet al înregistrării în carnetul de muncă în sensul art. 158 alin. 3¹ din lege presupune și verificarea legalității încadrării activității în grupele I și/sau II de muncă în sensul art. 158, alin. 6 și 7 din L. 263/2010 privind sistemul unitar de pensii publice.

Dispune înaintarea prezentei încheieri, la care se atașează următoarele înscrisuri, conforme cu originalul:

- cerere de chemare în judecată formulată de intimatul contestator;
- întâmpinare la cererea de chemare în judecată formulată de apelanta pârâtă;
- cerere de apel formulată de apelanta pârâtă;
- întâmpinare la apelul declarat de apelanta pârâtă formulată de intimatul reclamant;
- Decizia nr. 96/2002, dosar și decizia nr. 1671/2018, dosar nr.

Dispune suspendarea judecății conform prevederilor art. 520 alin. 2 Cod procedură civilă.

Fără cale de atac.

Pronunțată în ședința publică de la 20 aprilie 2022.

Președinte,

.....

Judecător,

.....

Grefier,

.....

Red.jud...../ 03.05.2022

Tehn...../2ex.